

VÝROČNÁ SPRÁVA 2019

HUMAN
RIGHTS
LEAGUE
LIGA ZA LUDSKÉ PRÁVA

LIGA ZA
LUDSKÉ
PRÁVA

Fotka: Odovzdávanie ceny Nadácie Orange

ÚVOD

Od roku 2005 v Lige za ľudské práva presadzujeme transparentnú, dôstojnú a zodpovednú azylovú, migračnú a integračnú politiku a snažíme sa o posilňovanie postavenia cudzincov a utečencov na Slovensku.

V roku 2019 sme sa stali jednou z 10 organizácií, ktoré v rámci jubilejného 10. ročníka získali za svoje dlhodobé úsilie **Cenu Nadácie Orange**. Ocenená bola naša odvaha zastávať sa utečencov, ktorých hlas vo verejnej diskusii nezaznieva, naše líderstvo, skutočný záujem o tému, ktorej sa venujeme a inovatívny prístup k riešeniam.

Pokračovali sme vo svojej ceste špecializovanej mimovládnej organizácie zameranej na právnu pomoc, pripomienkovanie zákonov a politík, osvetu a vzdelávanie v oblasti migrácie a integrácie cudzincov. Posilnili sme naše schopnosti o migrácii zrozumiteľne, kultivovane a pútavo komunikovať tak, aby mala verejnosť k dispozícii odborné informácie. Prinášali sme príbehy o skutočnom prínose cudzincov a cudziniiek žijúcich medzi nami.

Od októbra 2019 dlhoročnú riaditeľku **Zuzanu Številovú** vymenila právnička **Barbora Meššová**. Jej ambíciou je rozvíjať značku Ligy za ľudské práva ako tímu skvelých právničiek, dôsledných finančných koordinátorov a ďalších kreatívnych spolupracovníkov a spolupracovníčok v oblasti vzdelávania a komunikácie.

UTEČENCI

PRÁVNA POMOC V AZYLOVOM KONANÍ

V roku 2019 sme pokračovali v projekte **Právna poradňa pre azyl**, v rámci ktorej sme poskytovali právnu pomoc žiadateľom a žiadateľkám o azyl. Naše právničky poskytovali bezplatnú právnu pomoc v konaní o azyle, vrátane zastupovania pred migračným úradom Ministerstva vnútra SR (MV SR) a pred súdmi SR.

Počas roka 2019 sme takto poskytli právnu pomoc **91** novým klientom a klientkam. Najviac zastúpené krajiny pôvodu boli Afganistan, Irán, Sýria.

Fotka: Právnička Michaela s klientkami

Napriek nižšiemu počtu žiadateľov o azyl sa za ostatné roky zvyšovala zraniteľnosť niektorých klientov. V roku 2019 sa nám podarilo vypátrať rodinu psychicky chorého klienta, a prípad skončil úspešne zlúčením s rodinou. Mali sme vážne fyzicky aj psychicky chorých klientov aj početné rodiny s deťmi. Riešili sme tiež závažné prípady traumatizovaných klientov, ktorí sa stali obeťami mučenia.

Prípady zastupovania obetí mučenia často vyžadujú neobyčajné nasadenie.

Liga za ľudské práva je pre žiadateľov o azyl zárukou kvality právnej pomoci a inovácie pri ochrane ich oprávnených záujmov. V roku 2019 sme sa v prípade rodiny, ktorej hrozilo rozdelenie v dôsledku prísneho uplatňovania Dublinských pravidiel, obrátili individuálnou sťažnosťou na Výbor OSN pre práva dieťaťa. **Výbor nám dal za pravdu a požiadal slovenské úrady, aby od rozdelenia rodiny upustili.** Jednotu rodiny sa nám tak podarilo ochrániť.

V roku 2019 požiadalo na Slovensku o azyl 232 ľudí. Z toho:

- 9 ľudí dostalo azyl ľudí
- 19 získalo doplnkovú ochranu

Výsledkom našej právnej pomoci v roku 2019 bolo:

- 6 udelených azylov
- 12 poskytnutých doplnkových ochrán

V roku 2019 sme v azylových veciach zastupovali všetkých klientov, ktorí chceli súd požiadať o preskúmanie zákonnosti svojho rozhodnutia bez ohľadu na potenciálny úspech ich prípadu. Aj tak sme dosiahli viac ako 62 percentnú úspešnosť našich žalôb na súdoch v azylových veciach.

"Od môjho prvého dňa na Slovensku ste mi pomáhali. Upozornili ste ma na množstvo detailov, ktoré som v mojom príbehu nepovažovala za dôležité, a aj to pomohlo k pozitívnej odpovedi – azylu."
klientka z Iránu

Napriek tomu, že v roku 2020 sme nezískali financovanie na právnu pomoc od MV SR, ponechali sme si na zastupovanie *pro bono* viac ako 10 azylových prípadov z roku 2019 a predchádzajúcich rokov, v ktorých sme už niekoľkokrát uspeli na súde. Prípady sú stále živé.

Fotka: Ilustračná/Canva

ZAISTENIE

Zaistenie cudzincov považujeme za krajné riešenie, ak nemožno použiť miernejšie donucovacie opatrenia.

V Lige za ľudské práva považujeme zaistených žiadateľov o azyl za osobitne zraniteľných práve kvôli ich pobytu vo "väzení", kde sú okrem slobody značne obmedzení aj pri voľbe právnik. Právnu pomoc v azylovom konaní pre zaistených, okrem Ligy za ľudské práva, dlhodobo nezabezpečuje žiadna iná organizácia.

Projekt MV SR Právna poradňa pre azyl ich ako cieľovú skupinu vylúčil. Preto sme na právnu pomoc pre žiadateľov o azyl v zaistení už tretí rok museli zohňať iné zdroje. V roku 2019 sme právnu pomoc zaisteným financovali z dotácie na podporu a ochranu ľudských práv **Ministerstva spravodlivosti SR** a z prostriedkov vlády USA (**Julia Taft Refugee Fund**).

V roku 2019:

167 cudzincov bolo umiestnených do zaistenia na Slovensku

5 cudzincom bola uložená alternatíva k zaisteniu vo forme povinnosti hlásenia pobytu

75 cudzincov bolo prepustených na slobodu bez vyhostenia – zaistenie nenaplnilo účel

V roku 2019 sme pravidelne navštevovali oba útvary policajného zaistenia, v **Medveďove** a v **Sečovciach**. Celkovo sme poskytli právnu pomoc **51** klientom v zaistení, najmä štátnym príslušníkom z Afganistanu, Iránu, Bangladéša, Južného Sudánu a Sýrie.

Poskytovali sme právnu pomoc viacerým zraniteľným klientom, vrátane niekoľkých **mladých ľudí, ktorých vek plnoletosti bol sporný, vážne chorých osôb a tehotnej ženy.**

V prípadoch, ktoré sme zastupovali pred súdom vo veci zaistenia sme uspeli v 89 percentách prípadov.

V júni 2019 sme **zistili závažný nedostatok zdravotných prehliadok** pre zaistených cudzincov. Vstupné vyšetrenia nezahŕňali testy na TBC, ani na niektoré iné prenosné ochorenia. Došlo tak k ohrozeniu desiatok ľudí, vrátane ostatných zaistených, policajtov, právnikov a ďalšieho pomocného personálu.

O tomto sme rozsiahlo odborne diskutovali s hlavnou hygieničkou Ministerstva vnútra SR a Ministerstvom zdravotníctva SR. **Liga dosiahla, že štát bude v záujme ochrany verejného zdravia hradiť aj tieto nevyhnutné vyšetrenia** zaistených cudzincov.

“Chcem sa s vami podeliť o moje najväčšie šťastie, lebo ste pre mňa urobili najviac v mojich najhorších časoch, keď som bol v zaistení. Teraz som študentom Technickej univerzity v oblasti informačných technológií a veľmi si cením vašu prácu.”

Sayed z Afganistanu nám napísal v októbri 2019, v minulosti sme ho zastupovali v konaní o zaistení a dosiahli jeho prepustenie na slobodu

Fotka: Účastníci seminára

“Miernejšie opatrenia namiesto zaistenia”

Vďaka **Agentúre OSN pre utečencov (UNHCR)** a **Veľvyslanectva USA** sme v januári 2019 v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika usporiadali v Košiciach odborný **seminár**, ktorý propagoval **alternatívy k zaisteniu**.

Pod záštitou zástupkyne Slovenskej republiky pred **Európskym súdom pre ľudské práva (ESĽP) Marice Pirošíkovej** sme odborne diskutovali o tom, že aj v podmienkach Slovenskej republiky môžu fungovať miernejšie opatrenia a že “deti nepatria do väzenia”.

Okrem sudkyne **Najvyššieho súdu SR Eleny Berthotyovej** vystúpila aj Katarína Fajnorová s našimi skúsenosťami, **Martina Sukovská so skúsenosťami Centra právnej pomoci** a naši hostia zo zahraničia, ktorí nám priblížili pohľad Rady Európy, UNHCR a alternatívy využívané v Poľsku, Bulharsku a Rakúsku. Druhý deň sme spoločne navštívili Útvar policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach.

Fotka: Ilustračná/Canva

MIGRÁCIA

Ku koncu roka 2019 žilo na Slovensku 143,075 cudzincov.

Právna pomoc: Cudzinecká pobytová legislatíva je pomerne komplikovaná a administratívne náročná. Dlhoročne pomáhame cudzincom a cudzinkám s právnymi radami a zastupovaním. Najčastejšie sa na nás obracajú zmiešané páry, kvôli zachovaniu jednoty rodiny alebo jej zlúčeniu.

Pracovná migrácia: Čoraz frekventovanejšie sa na nás obracajú zahraniční pracovníci v rôznych situáciách porušovania pracovných podmienok zamestnávateľmi, ktoré niekedy vrcholia až zneužívaním

pracovnej sily alebo pracovným vykorisťovaním. Najťažšie prípady možno kvalifikovať dokonca ako trestný čin obchodovania s ľuďmi s cieľom pracovného vykorisťovania.

Obchodovanie s ľuďmi: V roku 2019 sme na základe žiadosti advokáta, ktorý zastupoval skupinu zahraničných pracovníkov, zadržaných v nelegálnej výrobe tabakových výrobkov vo Veľkých Kostoľanoch, predložili súdu a orgánom vyšetrojúcim túto organizovanú trestnú činnosť naše odborné stanovisko k prípadu. Upozornili sme, že výpovede cudzincov naznačujú konanie typické pre obchodovanie, a to nábor v krajine pôvodu, zadržanie dokladov, obmedzenie pohybu atď. Napriek tomu prípad nebol posudzovaný ako obchodovanie s ľuďmi, a cudzinci neboli vnímaní ako obeť, ale ako páchatelia boli všetci vzatí do väzby.

Následne, boli v skrátenej trestnej konaní odsúdení za nelegálnu výrobu. Pod tlakom uväznenia napokon všetci pristúpili na dohodu o vine a treste, a prijali trest vyhostenia do svojich domovských krajín.

Zákony a politiky: Spolu s partnerskými mimovládnyimi organizáciami s Úniou miest Slovenska sme pripomienkovali pripravované národné priority finančného rámca národného programu Fondu pre azyl a migráciu.

Rasizmus a intolerancia: Aktívne sme sa podieľali na činnosti **Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť**. V roku 2019 sme sa spolu s našim klientom z Afganistanu a klientkou zo Somálska stretli s delegáciou **Výboru Rady Európy proti rasizmu a intolerancii**, aby sme im predložili naše osobné skúsenosti s nenávisťnými prejavmi voči utečencom a migrantom v Slovenskej republike, ako aj voči Lige za ľudské práva ako mimovládnej organizácii.

Fotka: Ilustračná/ ©artit - stock.adobe.com

Fotka: Ilustračná/Canva

INTEGRÁCIA

KapaCITY: podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni

Počet cudzincov žijúcich na Slovensku narastá. Ich integrácia prebieha vo všetkých veľkých mestách, ale aj v početných malých dedinách v okolí veľkých podnikov. Sú to naši susedia, kolegovia, spolužiaci. Mnohé samosprávy si však cudzincov ako svojich obyvateľov ešte nevšimli.

V projekte KapaCITY sme sa v konzorciu s našimi partnermi z občianskeho združenia **Marginal**, z **Centra pre výskum etnicity a kultúry** a **Nadácie Milana Šimečku**, spojili s

Úniou miest Slovenska, hlavným mestom SR Bratislava, mestom Trnava, Banská Bystrica a s Košickým samosprávnym krajom. Pozreli sme sa na to, čím majú samosprávy prispievať k úspešnej integrácii svojich zahraničných obyvateľov.

V roku 2019 sme využili podrobný prieskum v zapojených mestách, z ktorého sme zistili, že samosprávy nepoznajú svojich cudzincov a cudzinci nevedia aké kompetencie má samospráva, ako sa môžu zapojiť, ani kedy sa na nich môžu obrátiť. Závety a odporúčania plynúce z prieskumu sme predstavili vedeniu zapojených samospráv, poslancom, relevantným komisiám, či vedúcim zamestnancom, ale aj cudzincom samotným.

Pre zamestnancov samosprávy alebo s nimi úzko spolupracujúcich

poskytovateľov služieb sme zorganizovali interkultúrne a sociálno-právne tréningy, stretnutia pre cudzincov so samosprávou a o samospráve. Začali sme namiesto samospráv cudzincom zasielať pravidelný **newsletter**, v ktorom sme v angličtine informovali o mestských aktualitách. V každom meste sme zamestnali niekoľkých cudzincov ako **kultúrnych mediátorov**, ktorí pomáhajú samospráve lepšie spoznať cudzincov žijúcich na ich území a ich potreby. V decembri sme spolu s Nadáciou Milana Šimečku a zapojenými samosprávami navštívili integračné programy mesta Brno a Praha.

„Dostal som nové inšpirácie k možnostiam integrácie znevýhodnených skupín obyvateľstva do majority.“
účastník sociálno-právneho tréningu KapaCITY v Bratislave

„Najviac ma zaujali informácie o osvedčenej praxi zo zahraničia, ide o zaujímavé a praktické veci, o ktorých nevieme.“
účastník sociálno-právneho tréningu KapaCITY v Banskej Bystrici

Fotka: Z tréningu o sociálnych a právnych otázkach pobytu cudzincov na Slovensku v Bratislave

Fotka: Druhý okrúhly stôl s cudzincami v Bratislave

ZAPÁJANIE CUDZINCŮV

Okrúhle stoly s cudzincami

Snažili sme sa povzbudiť migrantov samotných, aby sa začali do verejných politík zapájať. Aby bolo ich hlas počuť, pokúsili sme sa vytvoriť pre nich príležitosti. V rámci projektu **Migračný kompas** sme začali **okrúhlymi stolmi** v Bratislave. Zvolali sme tých, ktorí majú čo povedať, a chcú byť vypočutí, a rozprávali sme sa **o voľbách do miestnej samosprávy**, v ktorých cudzincom s trvalým pobytom patrí aktívne aj pasívne volebné právo. V rámci ďalších okrúhlych stolov sme hovorili **o príležitostiach pre učenie sa slovenčiny, o dostupnosti informácií**

pre cudzincov, **o tvorbe špeciálnej platformy cudzincov**. Dva okrúhle stoly sa týkali **bezpečnosti a zvýšenej kriminality v centre Bratislavy**, ako aj **nenávisných trestných činov, vrátane nenávisťi na internete**.

V roku 2019 sme okrúhlymi stolmi a stretnutiami s cudzincami pokračovali aj v Trnave, Banskej Bystrici a Košiciach, ktoré sme organizovali s občianskym združením Marginal v rámci projektu **KapaCITY**. Na tejto úrovni sme sa zamerali na miestne politiky a stretnutí sa zúčastňovali aj miestni predstavitelia samosprávy. **Primárnym cieľom bolo sa navzájom spoznať**, t.j. vysvetliť cudzincom, čo pre nich samospráva robí, a kedy sa na ňu môžu obrátiť. Pre samosprávu to bola vhodná príležitosť si pozbierať informácie o tom, aké je zloženie, a aké sú potreby cudzineckých komunít v našich mestách.

„Jednou z najväčších výziev pre mňa ako cudzinca, ktorý prichádza žiť na Slovensko, je jazyk. Musím byť otvorený tomu naučiť sa komunikovať jazykom, ktorým rozprávajú domáci. Na druhej strane očakávam, že hosťujúca spoločnosť má vytvorené nejaké kanály a štruktúry, v rámci ktorých výučbu slovenčiny ponúka.“

**Marshal Pandya, Trnavčan z Indie, kultúrny mediátor
KapaCITY**

„Keď som si našiel kamarátov Slovákov, to mi veľmi pomohlo. Zrazu som sa rýchlo učil slovenčinu, mali sme tie isté problémy, tú istú prácu, prijali ma ako „svojho“. Keď sa integruješ, potom sa tu už cítiš ako doma.“

**Yaroslav Lysenko, Banskobystričan z Ukrajiny,
kultúrny mediátor KapaCITY**

Fotka: Druhé stretnutie s cudzincami v Trnave

FÓRUM O INTEGRÁCIÍ 2019

Šiesty ročník Fóra o integrácii reagoval na aktuálnu spoločenskú diskusiu o cudzincoch v mestách, ich integrácii a miere zapojenia sa do diania.

Aká je situácia v hlavných slovenských mestách? Aké sú aktuálne potreby a výzvy? Ako má vyzeráť úspešná lokálna integračná politika? Aké skúsenosti majú cudzinci a cudzinky so začleňovaním do spoločnosti na Slovensku? So svojimi skúsenosťami a s výzvami sa podelili **Yaroslav Lysenko**,

Banskobystričan z Ukrajiny, a **Marshal Pandya**, nový Trnavčan pôvodom z Indie. O skúsenostiach s pracovnou migráciou, podnikaním a zamestnávaním cudzincov hovoril aj **He Nguyen**, Bratislavčan, ktorý v hlavnom meste vlastní tri reštaurácie a zamestnáva desiatky ľudí.

Ako na otázky, ktoré si dnes kladieme my, odpovedali vo Viedni a v Barcelone? **Kenan Güngör**, rakúsky sociológ s kurdsko-tureckými koreňmi nám porozprával o tom, ako namiešať úspešnú integračnú politiku v krajine, ktorá s cudzincami nemá veľa skúseností. **Daniel Limones Silva**, prezident katalánskeho kolégia kriminológov búral mýty o vzájomnej súvislosti migrácie a kriminality a na príklade Barcelony prezentoval ako budovať zdravé a bezpečné mesto so začlenením komunit migrantov.

Podľa prieskumu agentúry Focus, ktorú pripravili v roku 2019 pre festival [fjúžn] si väčšina obyvateľov Slovenska myslí, že cudzinci nie sú pre slovenskú spoločnosť prínosom a nedôveruje im.

„Fórum o integrácii je priestor na stretnutia, aby sme ako zástupcovia mimovládnych organizácií, štátneho a verejného sektora, ale aj samotní cudzinci a zástupcovia z podnikateľského prostredia rozprávali o tom, čo vieme robiť, aby sme tú nedôveru v spoločnosti znižovali.“
Nina Galanská, riaditeľka Nadácie Milana Šimečka

Fotky: Fórum o integrácii 2019

Fotka: Prednáška na Akadémii Policajného zboru v Bratislave

VZDELÁVANIE

Klinika Azylového práva

Budúci právnici: Záleží nám na citlivosti budúcej generácie právnikov a právničiek pre ľudské práva a ochranu utečencov. Dlhodobu spoluprácu v spolupráci s **Právnickou fakultou Trnavskej univerzity (PF TU)** a **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (PF UPJŠ)** venujeme **Klinikám azylového práva**. V roku 2019 sme sa podieľali na praktickej výučbe 18 študentov práva.

Študenti sa už tradične zúčastnili aj **Azylového moot courtu** na Univerzite Karlovej v Prahe. Tímy,

ktoré tvorili študenti PF UPJŠ, obsadili skvelé 1. a 3. miesto, za čo vďaka nielen svedomitej príprave na pôde fakulty, ale aj návštevám azylových pojednávaní v prípadoch zastupovaných Ligou.

Vďaka **Nadácii Tatra banky** sme prispeli k skvalitneniu výučby študentov inšpirujúc sa svetovými trendami vo výučbových metódach v Českej republike, Holandsku, Belgicku, Spojenom kráľovstve, Taliansku a v Spojených štátoch amerických. Pripravili sme návrh reformácie klinického vzdelávania, metodiky výučby a zásady práce študentov, a rozvinuli kontakty v zahraničí pre ďalšiu spoluprácu. Vypracované podklady nájdete [TU](#).

„Veľmi Vám v Lige fandím. Mimovládny sektor ma láka veľmi. Dal som si taký vnútorný záväzok, že ak by som aj zostal v advokácii, najneskôr do 30tky by som chcel vytvoriť nejaké lokálne občianske združenie. Poskytovali by sme bezplatnú právnu pomoc rómskej, prípadne i iným diskriminovaným a znevýhodneným menšinám a skupinám. Aby som mal zo seba lepší pocit, že robím i niečo užitočné pre spoločnosť a najmä pre tých, ktorí pomoc potrebujú najviac.“

**Študent Trnavskej kliniky
Azylového práva**

Policajti a budúci policajti: V snahe priblížiť sa policajtom a študentom slovenských policajných škôl sme stavili najmä na lektorov policajtov zo zahraničia. 321 študentov **Akadémie Policajného zboru v Bratislave, Strednej odbornej školy Policajného zboru v Košiciach**, ale aj policajtov vo výkone si vypočulo **Antonina Ciavolu**, talianskeho vyšetrovateľa na Sicílii, ktorého tím je povolaný do hotspotu Pozzallo vždy, keď tam zakotví loď s cudzincami na palube. Prízvukoval, že policajti aj napriek akokoľvek prekérnej situácii, v ktorej zasahujú, musia brať cudzincov v prvom rade ako ľudské bytosti. Zdôraznil, že ak

prípád vykazuje znaky obchodovania s ľuďmi, je kľúčové, aby policajti identifikovali zadržané osoby ako obeť, a nie ako páchatelov.

"Cudzincov je potrebné brať v prvom rade ako ľudské bytosti."

Daniel Limones Silva je prezidentom Kolégia kriminológov v meste Barcelona, ktoré je dlhodobo spájané s vysokou kriminalitou. Podľa neho sa však cudzinci, ktorí sa dlhodobo zdržiavajú v Barcelone, výrazne na páchaní trestnej činnosti v meste nepodieľajú. Študentom priblížil ako bol vzťah polícia-cudzinci v minulosti ovplyvnený neznalosťou, jazykovými a kultúrnymi odlišnosťami, nedôverou a strachom. Barcelona si vytvorila tzv. „komunitnú políciu“, ktorá sa zameriava na zlepšovanie vzťahov s miestnou komunitou cudzincov, čím sa zvýšila vzájomná dôvera. Polícia prijala nových policajtov aj z radov cudzincov a vytvorila tak špeciálne jednotky zamerané na prácu s rizikóvymi skupinami a menšinami.

„Prednášky boli veľmi prínosné. Zahraniční lektori odovzdávali svoje skúsenosti z praktickej realizácie a výkonu v oblasti migrácie a azylu, čo ocenili aj študenti“. **Róbert Odler,**

**pedagóg, Akadémia
Policajného zboru v Bratislave**

Fotka: Študenti žurnalistiky na výlete na Slovensku

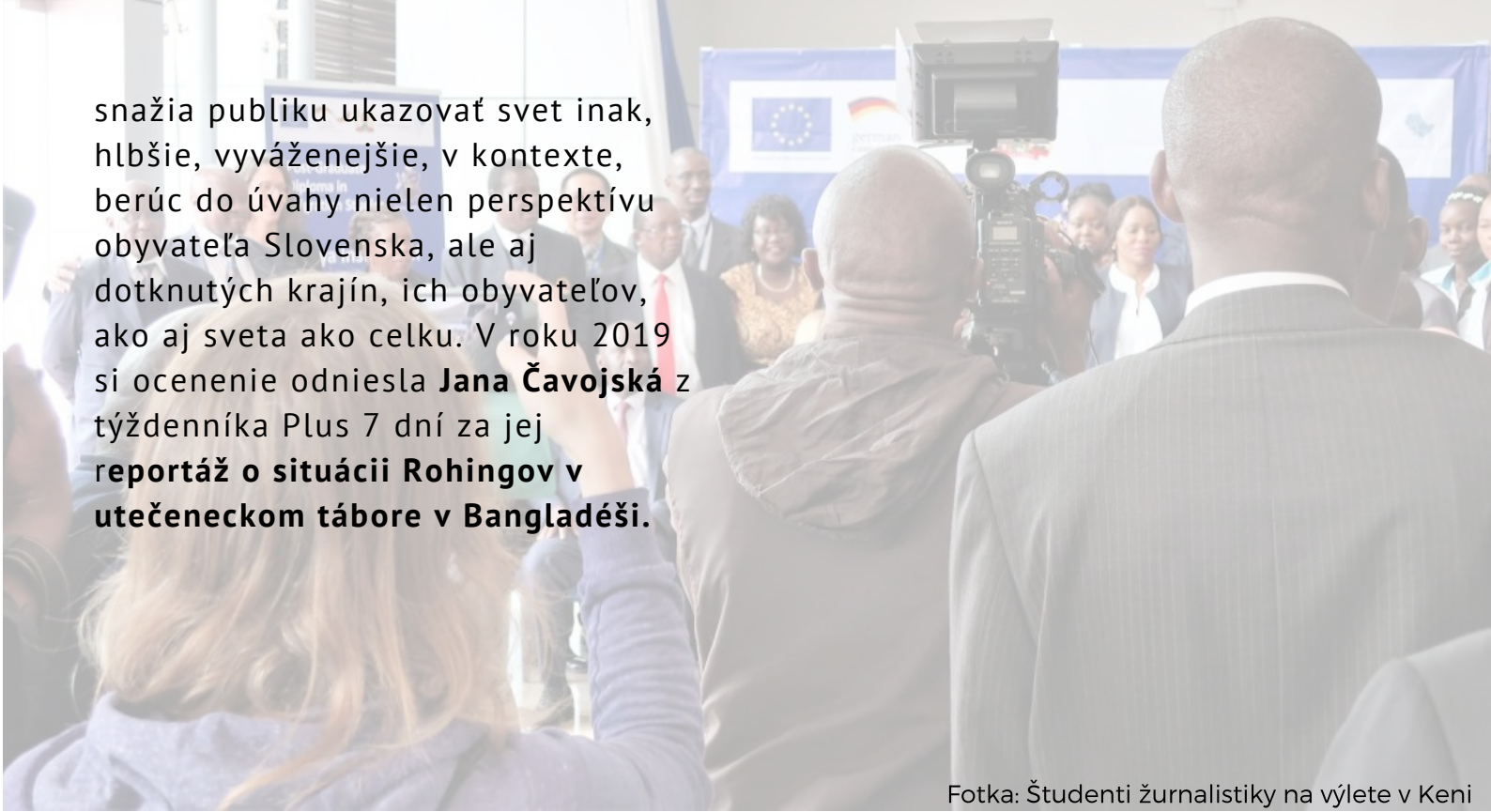
Záleží nám tiež na tom, aby **novinári a budúci novinári** dokázali o migrácii informovať vyvážene a zároveň komplexne, aby dokázali túto neraz emóciami nabitú tému tlmočiť publiku zrozumiteľne, s nadhľadom, na základe faktov a kritickej analýzy.

Pod vedením organizácie **Minority Rights Group International** sme v roku 2019 realizovali 8-týždňový **online kurz o médiách, migrácií a menšinách**. Zo Slovenska sa zapojili študenti **Katedry žurnalistiky Univerzity Komenského**. Viacerí jeho absolventi s nami vycestovali do najrôznejších krajín, od Grécka, cez Maroko, Španielsko, Poľsko a Senegal, po Bosnu, kde mali na týždenných terénnych tréningoch

možnosť využiť novonadobudnuté kompetencie v praxi.

Ďalší novinári a novinárky dostali vďaka našim štipendiám možnosť vycestovať na vlastnú päsť napríklad do mexicko-amerického pohraničia, či do Venezuely. Ich príbehy boli uverejnené v týždenníku Plus 7 dní, denníkoch SME, Hospodárske noviny, Denník N, na portáli Al Jazeera a v ďalších médiách.

Úspechy našich absolventov nás podnietili k nápadu spolu s **Nadáciou otvorenej spoločnosti** vyhlásiť v rámci súťaže **Novinárska cena** špeciálnu kategóriu **“Svet medzi riadkami - globálna žurnalistika”**. Ocenenie je určené pre tých, ktorí sa

snažia publiku ukazovať svet inak, hlbšie, vyváženejšie, v kontexte, berúc do úvahy nielen perspektívu obyvateľa Slovenska, ale aj dotknutých krajín, ich obyvateľov, ako aj sveta ako celku. V roku 2019 si ocenenie odniesla **Jana Čavojská** z týždenníka Plus 7 dní za jej **reportáž o situácii Rohingov v utečeneckom tábore v Bangladéši.**

Fotka: Študenti žurnalistiky na výlete v Keni

Tlmočníci: Vzdelávací program pre tlmočníkov sme v roku 2019 zamerali na 27 tzv. *ad hoc* tlmočníkov, ktorí tlmočia svojim krajanom, avšak nemajú žiadne tlmočnicke ani jazykové vzdelanie, ani nie sú zapísaní v zozname tlmočníkov Ministerstva spravodlivosti SR.

Okruh miest a úradov, ktoré budú kvôli zvyšujúcemu sa počtu cudzincov služby tlmočníkov potrebovať, sa z roka na rok rozširuje. Bez tlmočníka z komunity si neporadia ani v školách, kde študujú deti cudzincov, ani v nemocniciach, či u lekára.

Na základe našich skúseností a pozorovaní z praxe a vychádzajúc zo záverov seminárov pre tlmočníkov, sme vypracovali **Zistenia a odporúčania vo vzťahu k tlmočeniu.** Dokument sme predložili

Ministerstvu spravodlivosti SR a iným zainteresovaným orgánom ako podnet pre odbornú diskusiu o reforme systému organizácie tlmočenia. S partnermi, ktorí sa komunitnému tlmočeniu venujú na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, tieto odporúčania ďalej rozvíjame a spoločne presadzujeme.

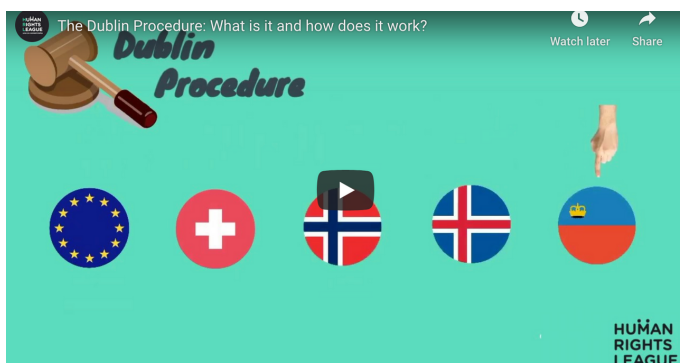
„Nedávno som bol ustanovený za tlmočníka v trestnom konaní. Išlo pre mňa o novú terminológiu. Veľmi mi pomohol tréning pre tlmočníkov, ktorý Liga organizovala v Bratislave. Od odborníkov som sa dozvedel o konkrétnych krokoch a metódach, ktoré mi uľahčujú prácu pri tlmočení a prekladoch.“

Mojtaba Ketabchi, komunitný tlmočník do perzského jazyka

Fotka: Stážistky z Hong Kongu počas Dňa utečencov 2019

Stážisti z Hong Kongu: Už niekoľko rokov spolupracujeme s Univerzitou v Hong Kongu, odkiaľ k nám každý rok prichádzajú študentky a študenti na letnú stáž. V mesiacoch jún a júl 2019 ligový tím posilnili šikovné stážistky **Ritika** a **Sheryl**. S ich pomocou sme pripravili 5 animovaných informačných videí určených pre žiadateľov o azyl v anglickom jazyku. Videá si môžete pozrieť [TU](#).

Fotky: Animované informačné videá pre žiadateľov o azyl

Fotka: Titulná fotka série Migračný kompas

DISKUSIE, SOCIÁLNE SIETE, MÉDIÁ

Inovácie v komunikácii:

Podcast Migračný kompas: Už celý jeden rok máte možnosť počúvať zaujímavý a jedinečný podcast o migrácii, ktorý pripravujeme v spolupráci s **.týždeň**. V **24** častiach prinášame príbehy cudzincov a cudziniiek, ktorí na Slovensku našli dočasný alebo trvalý nový domov a venovali sme sa aj vysvetľovaniu pojmov a tém spojených s migráciou, či odhaľovaniu hoaxov. Tešíme sa, že náš podcast má takú odozvu, dnes ho počúva už viac ako **5.000** ľudí! Všetky doteraz publikované časti zo série Migračný kompas si môžete vypočuť [TU](#).

Azylový slovník: Migrácii sme sa venovali ďalej aj vysvetľovaním súvisiacich základných pojmov a princípov medzinárodného práva. Usilovali sme sa naučiť ľudí oddeliť migrantov a utečencov a porozumieť rôznym dôvodom migrácie. Naš azylový a migračný slovník nájdete [TU](#).

#HRLTermoftheday

UTEČENEC ? žiadateľ o azyl ?

🔍

Každý utečenec bol raz žiadateľom o azyl.

Žiadateľ o azyl nie je "falošný" utečenec, ale osoba čakajúca na posúdenie žiadosti o azyl.

 Európska únia
Európsky sociálny fond

 HUMAN
RIGHTS
LEAGUE

Fotka: Azylový slovník

Klimatickí migranti: V roku 2019 sme otvorili aj verejnú debatu o klimatických zmenách a ich dopadoch na migráciu vo svete.

Verejnou diskusiou v Bratislave sme spolu s predstaviteľmi **Minority Rights Group International** (ďalej len „MRG“) otvorili verejný diškurz o klimatických zmenách a ich dopadoch na migráciu. Podľa MRG zmena klímy prispieva k nerovnostiam a obzvlášť významne vplýva na menšiny a pôvodných obyvateľov. Tí sú kvôli diskriminácii a vylúčeniu obzvlášť zraniteľní. Mnohé rodiny a celé spoločenstvá už dnes trpia dopadmi zmeny klímy, čo ich núti opúšťať domovy a hľadať nový život

inde presídlením v rámci krajiny alebo do zahraničia. Podľa odhadov len zmena klímy prinúti v najbližších desaťročiach k migrácii viac než 140 miliónov ľudí.

Na túto tému sme pripravili aj rôzne informačné materiály a infografiky, kde okrem iného vysvetľujeme aj, ktorý termín je v tomto kontexte správne používať - klimatickí utečenci alebo klimatickí migranti - a prečo. Viac sa môžete dočítať [TU](#) a [TU](#).

Fotka: Diskusia o dopadoch klimatickej zmeny na migráciu

Fotka: photo credits: Ján Belák

Uletenci: Prvý komiks o utečencoch na Slovensku vyšiel tesne pred Vianocami 2018. Od januára 2019 autorky **Katarína Fajnorová, Katarína Marinová a Daniela Krajčová** komiks **Uletenci** prezentovali v kníhkupectve Martinus v Bratislave, v Art Café v Banskej Štiavnici, v Goetheho inštitúte, v relácii Glóbus na .týždni, a v relácii Ranné ladenie na Rádiu Devín. Medzi to najzaujímavejšie na knižnom trhu v roku 2019 nás zaradil aj týždenník .týždeň.

„Kniha ktorá ma v roku 2019 najviac zaujala? Slovenský komiks Uletenci (Liga za ľudské práva). Príbehy ľudí, ktorí museli opustiť svoje domovy a nové hľadali na Slovensku.“

Matúš Dávid, redaktor .týždňa

Pilotne sme komiks využili aj na realizovanie **interaktívnych workshopov o utečencoch a o migrácii**. Celkovo sme zrealizovali **27** workshopov (na ZŠ aj SŠ) s celkovým počtom **640** účastníkov. Ako “živá kniha” nás sprevádzal mladý charizmatiký utečenec z Afganistanu, **Bachtullah**.

Zrealizovali sme aj dva úspešné workshopy pre samotných učiteľov (jeden v spolupráci s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Bratislava III, na druhý nás pozvala samotná riaditeľka školy v rámci programu ďalšieho vzdelávania pedagógov školy). Niektorí pedagógovia sami začali využívať komiksové príbehy Uletencov v práci s deťmi.

„Program dokáže vziať poslucháčov/ky do témy, poukazuje na problematiku utečencov nielen z pohľadu štatistík, ale najmä z pohľadu konkrétneho človeka, ktorý si tým prešiel a navyše má osobnostné predpoklady na to, aby pútavou formou sprostredkoval svoje zážitky a vedel diskutovať s publikom priateľsky a ľudsky a navyše s výbornou slovenčinou.“

Mgr. Zuzana Krištofičová,
metodička Centra
pedagogicko-psychologického
poradenstva a prevencie,
Bratislava III

„Oceňujem spoluprácu Ligy za ľudské práva so žiakmi ZŠ. Pre nich je veľmi prínosné, ak sú teoretické poznatky prepojené s praxou. Takáto forma sa mi javí efektívna, prispieva k formovaniu názorov a postojov voči cudzincom, utečencom, migrantom a inakosti, nielen u žiakov ale aj u pedagógov. Takáto osveta prispieva k tvorbe lepšej krajiny.“

Eva Bukovenová, učiteľka II.
Stupeň, ZŠ Kalinčiakova

Fotky: Prednášky na ZŠ a SŠ

PROJEKTY/ZDROJE FINANCOVANIA

NÁZOV PROJEKTU A ZDROJ FINANCOVANIA	SUMA/VÝŠKA VÝNOSOV
PROJEKT KAPACITY - PODPORA INTEGRÁCIE MIGRANTOV NA LOKÁLNEJ ÚROVNI FOND PRE AZYL, MIGRÁCIU A INTEGRÁCIU (EÚ+ŠR)	192,555.52 € z toho partneri projektu: 111.685,75 € výnosy bez partnerov: 80.869,77 €
PROJEKT PRÁVNA PORADŇA PRE AZYL FOND PRE AZYL, MIGRÁCIU A INTEGRÁCIU (EÚ + ŠR)	92,581.90 €
INŠTITUCIONÁLNY GRANT INŠTITÚT OTVORENEJ SPOLOČNOSTI	24,241.81 €
PROJEKT DAJME ŠANCU UTEČENCOM III MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SR	22,176.07 €
PROJEKT AKO EFEKTÍVNE INFORMOVAŤ O ROZVOJI, MENŠINÁCH A MIGRÁCII EURÓPSKA KOMISIA - PROGRAM ROZVOJOVÉHO VZDELÁVANIA A ZVYŠOVANIA POVEDOMIA VEREJNOSTI (EÚ)	27,912.17 €
PROJEKT MIGRAČNÝ KOMPAS EURÓPSKY SOCIÁLNY FOND - OPERAČNÝ PROGRAM EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA (EÚ + ŠR)	60,440.44 €
PROJEKT PRÁVNA POMOC V ZAISTENÍ VEL'VYSLANECTVO SPOJENÝCH ŠTÁTOV AMERICKÝCH	17,527.61 €
CENA NADÁCIE ORANGE	5,000.00 €
AGENTÚRA OSN PRE UTEČENCOV (UNHCR)	3,241.05 €
KLINIKA AZYLOVÉHO PRÁVA V PRAXI NADÁCIA TATRA BANKY	2,500.00 €

**NÁZOV PROJEKTU A ZDROJ
FINANCOVANIA****SUMA/VÝŠKA
VÝNOSOV****PROJEKT KOŠICE WOMEEN PEERS**

286.00 €

VELVYSLANECTVO HOLANDSKÉHO KRÁLOVSTVA NA SLOVENSKU

PODIEL Z DANE Z PRÍJMU - 2 %

2,195.50 €

(Z DANÍ 2018 A 2019)

**DARY FYZICKÝCH OSÔB CEZ DARCOVSKÝ
PORTÁL ĽUDIA ĽUĎOM**

664.00 €

**FINANČNÉ DARY FYZICKÝCH OSÔB NA POMOC
UTEČENCOM**

517.86 €

NADÁCIA PONTIS - PROGRAM DOBRÁ KRAJINA

VLASTNÉ A INÉ ZDROJE

5,936.09 €

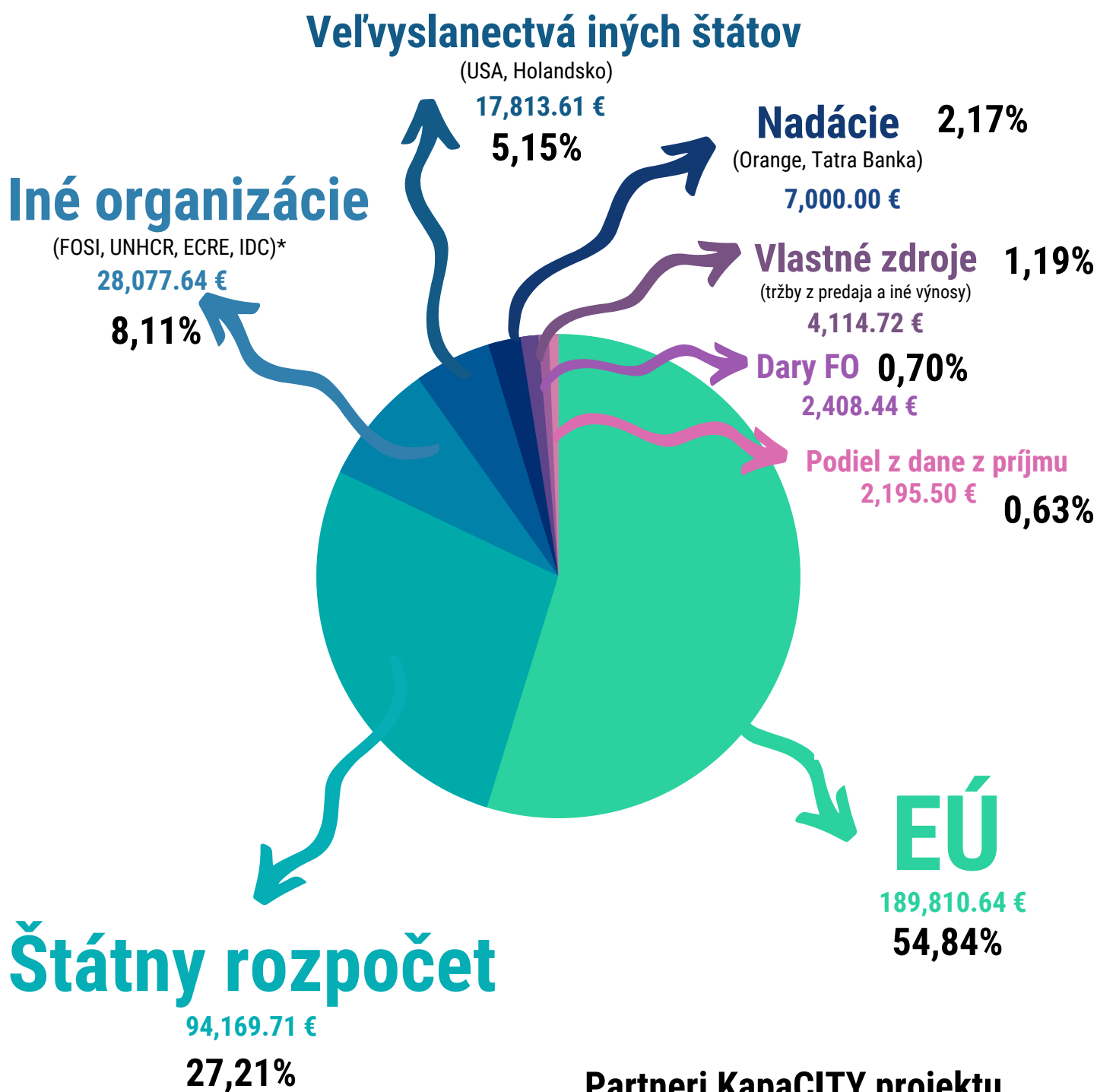
(tržby z predaja služieb, tržby za tovar, tržby z predaja majetku, prijaté príspevky od fyzických osôb a prijaté príspevky od iných organizácií, ostatné výnosy)

CELKOVÉ VÝNOSY**457,776.02 €****CELKOVÉ VÝNOSY BEZ PARTNEROV****346,090.27 €**

Fotka: Ilustračná/Canva

V r. 2019 boli príspevky z podielu dane z príjmu fyzických osôb (tzv. 2 %) použité primárne na spolufinancovanie aktivít v rámci projektu Migračný kompas.

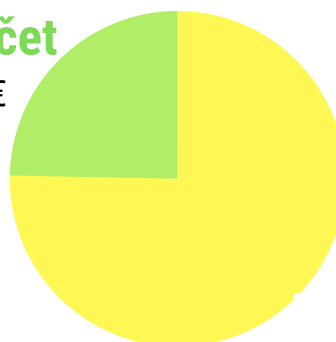
ROZPOČET 2019

Partneri KapaCITY projektu

Štátny rozpočet

27,471.44 €

EÚ

83,766.31 €

* FOSI - Nadácia Inštitútu otvorenej spoločnosti
ECRE - Európska rada pre utečencov a exulantov
IDC - Medzinárodná koalícia pre zaistenie

ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV 2019

NÁKLADY	SUMA
KANCELÁRSKE POTREBY	2,107.44 €
OSTATNÝ MATERIÁL	109.95 €
HYGIENICKÉ A ČISTIACE POTREBY	27.87 €
DROBNÝ MAJETOK DO 1 700 EUR	1,747.33 €
SPOTREBA PHM	356.10 €
SPOTREBOVANÉ NÁKUPY	4,348.69 €
OPRAVY A UDRŽIAVANIE	342.96 €
CESTOVNÉ	7,760.92 €
DIÉTY - SLUŽOBNÉ CESTY	51.00 €
NÁJOMNÉ A SLUŽBY KANCELÁRSKE PRIESTORY	15,450.86 €
NÁJOMNÉ - INÉ PRIESTORY	3,097.10 €
EKONOMICKÉ SLUŽBY	6,624.00 €
PRÁVNE SLUŽBY	367.50 €
TLMOČENIE	3,178.42 €
PREKLAD	1,293.77 €
INFORMAČNÉ A PR MATERIÁLY (TLAČ MATERIÁLOV NA TRÉNINGY, WORKSHOPY, LETÁKY, PLAGÁTY, POHLADNICE, VIDEÁ, FOTOGRAFICKÉ SLUŽBY)	2,271.39 €
IT SLUŽBY	1,434.12 €
ČLENSKÉ PRÍSPEVKY	468.56 €
KOMUNIKAČNÉ NÁKLADY - TELEFÓN	465.42 €
POŠTOVNÉ	885.61 €
PRENÁJOM TECHNIKY	378.00 €
SLUŽBY INTERNETOVÝCH PORTÁLOV	171.10 €
FACEBOOK REKLAMA	636.71 €
PARKOVNÉ	7.60 €
SLUŽBY - TVORBA PODCASTOV	908.00 €
HONORÁRE - PODCASTY	600.00 €
HONORÁRE - VEREJNÉ A ODBORNÉ PODUJATIA (PREDNÁŠKY NA ŠKOLÁCH, WORKSHOPY, DISKUSIE, OKRÚHLE STOLY, SEMINÁRE, KONFERENCIE A POD.)	4,904.00 €
HONORÁRE - VÝSKUMY, METODIKY, ODBORNÉ ŠTÚDIE	5,582.67 €
SLUŽBY - EXTERNÝ MANAŽMENT, TÚTORING ONLINE KURZU O MIGRÁCII A MÉDIÁCH, PRÍPRAVA STÁŽÍ PRE ŠTUDENTOV ŽURNALISTIKY	22,537.72 €
OSTATNÉ SLUŽBY	948.51 €
SLUŽBY	80,365.94 €
MZDOVÉ NÁKLADY	175,729.95 €
ZÁKONNÉ SOCIÁLNE POISTENIE	60,572.38 €
ZÁKONNÉ SOCIÁLNE NÁKLADY	3,794.27 €
OSOBNÉ NÁKLADY	240,096.60 €
DANE A POPLATKY	776.97 €
DAŇ Z PRÍJMOV	165.44 €

ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV 2019

NÁKLADY	SUMA
POKUTY A PENÁLE	150.00 €
KURZOVÉ STRATY	98.47 €
DARY	287.00 €
OBČERSTVENIE	5,877.24 €
CESTOVNÉ NÁKLADY - REALIZAČNÝ TÍM A ÚČASTNÍCI AKCIÍ	3,793.54 €
CESTOVNÉ NÁKLADY - KLIENTI	263.68 €
OSTATNÉ SLUŽBY - KLIENTI	260.66 €
BANKOVÉ POPLATKY	113.96 €
POISTENIE MAJETKU, SLUŽIEB	405.69 €
PARTNERI PROJEKTU KAPACITY (CVEK, MARGINAL, O.Z., NADÁCIA MILANA ŠIMEČKU)	111,685.75 €
OSTATNÉ NÁKLADY	122,935.99 €
POSKYTNUTÉ PRÍSPEVKY INÝM ÚČTOVNÝM JEDNOTKÁM (OSF - NOVINÁRSKA CENA)	2,600.00 €
POSKYTNUTÉ PRÍSPEVKY FYZICKÝM OSOBÁM (KLIENTI)	58.00 €
POSKYTNUTÉ PRÍSPEVKY	2,658.00 €
CELKOM NÁKLADY S PARTNERMI	451,347.63 €
CELKOM NÁKLADY BEZ PARTNEROV	339,661.88 €

Fotka: Ilustračná/Canva

ĽUDIA V LIGE 2019

Vedenie

Zuzana Številová

Barbora Meššová

Právnicki

Katarína Fajnorová, členka Správnej rady

Michaela Dojčinovičová

Viktória Hollá

Martina Vavreková

Barbora Olžbutová

Finančníci

Zuzana Kažimírová,
finančná riaditeľka

Miroslav Tuchyňa

Správna rada

Miroslava Mittelmannová

Miroslava Stará

Helena Tužinská

Projektoví koordinátori

Peter Ivanič

Miroslava Molnár Lachká

PR

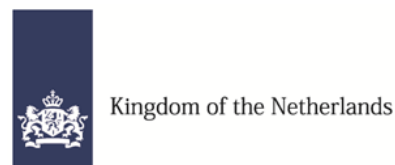
Mária Kiska

Zuzana Mýtna

POĎAKOVANIE:

Vyššie uvedené by sme nedosiahli bez podpory našich donorov a podporovateľov:

ĎAKUJEME

PARTNERI:

TABAČKA KULTURFABRIK

Kancelária
verejného
ochrancu práv

KONTAKTY

Kancelária v Bratislave

Nová Cvernovka
Račianska 80 (č. dverí 119, 120)
832 01 Bratislava

Ekonomické a administratívne
oddelenie: + 421 (0)904 366 968
Právne oddelenie: + 421 (0)918
682 457

Kancelária v Košiciach

Hlavná 68 (č. dverí 320B)
040 01 Košice
Telefón: + 421 (0)918 366 968, +
421 (0)918 857 715

Email: hr1@hr1.sk
Email: pravnapomoc@hr1.sk

Grafický dizajn:
Monika Chaloupková